

Skadedokumentation av grav

Raä 76

Hällebäck 1:6

Norums socken
Stenungsunds kommun

Rapport 2002:36

Jan Ottander, Susanne Axelsson

Skadedokumentation av grav

RAÄ 76
Hälleback 1:6

Norums socken
Stenungsunds kommun

*Ur allmänt kartmaterial
från lantmäteriet
medgivande 90.80.12.
ISSN 1650-3368*

Bohusläns museum 2002:36
Jan Ottander och Susanne Axelsson

Innehåll

Bakgrund

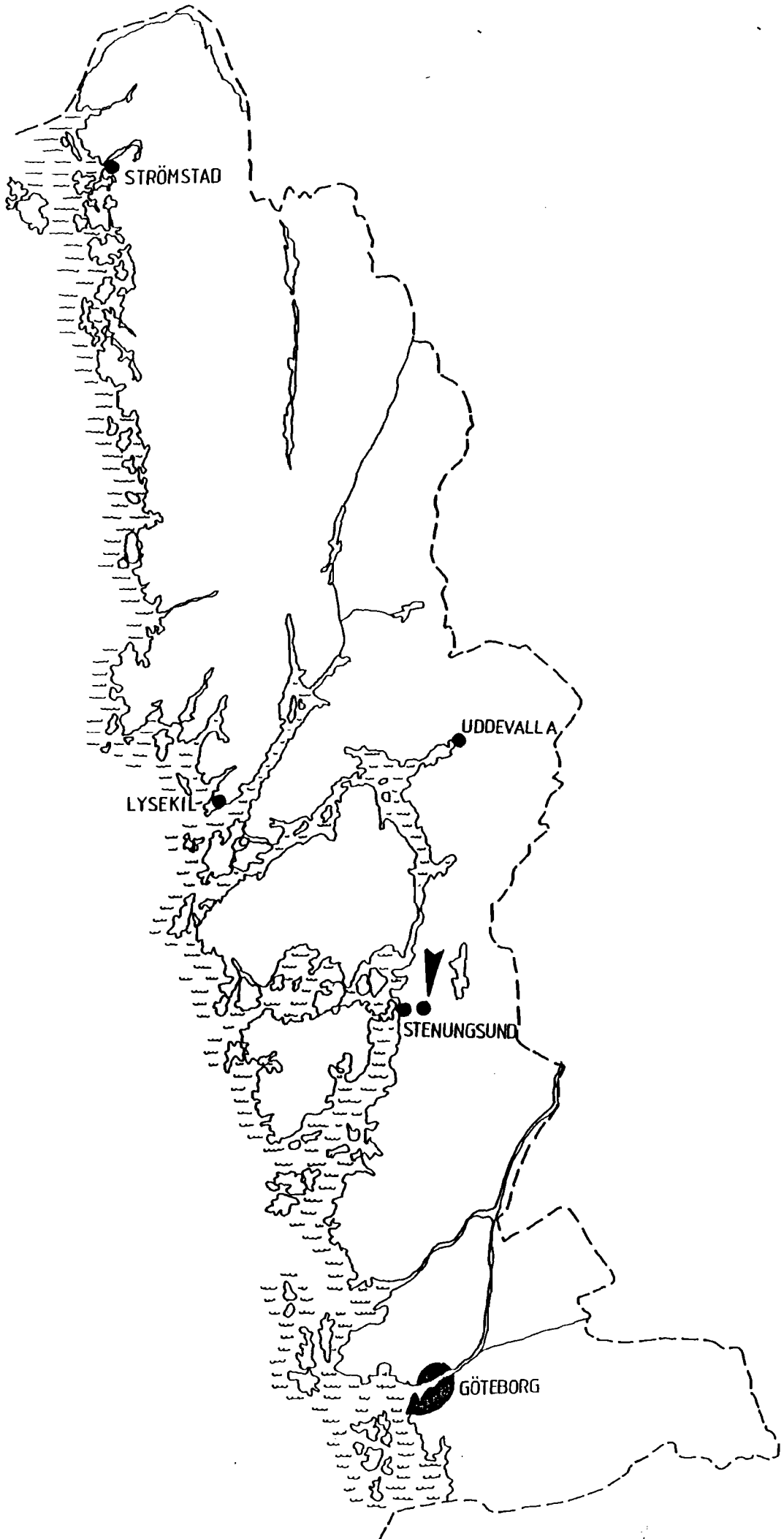
Syfte

Fornlämningsbild

Arbetets utförande

Sammanfattning

Tekniska och administrativa uppgifter

Bakgrund

Vid fältinventering i Norums socken, Stenungsunds kommun, uppmärksammades att en grav, räa 76, hade skadats i samband med anläggandet av en avloppsbrunn. Graven bedömdes endast ha fått måttliga skador i samband med ingreppet, men jordmassor hade påförts vilket påtagligt omformat dess kontur. Det bedömdes därför som betydelsefullt att avlägsna de påförda massorna samt jämna ut dem så att den ursprungliga gravformen kunde återställas. För att kunna utföra arbetet med skadedokumentation och iordningställande söktes pengar hos Länsstyrelsen, vilket beviljades genom 28/27-anslag.

Syfte

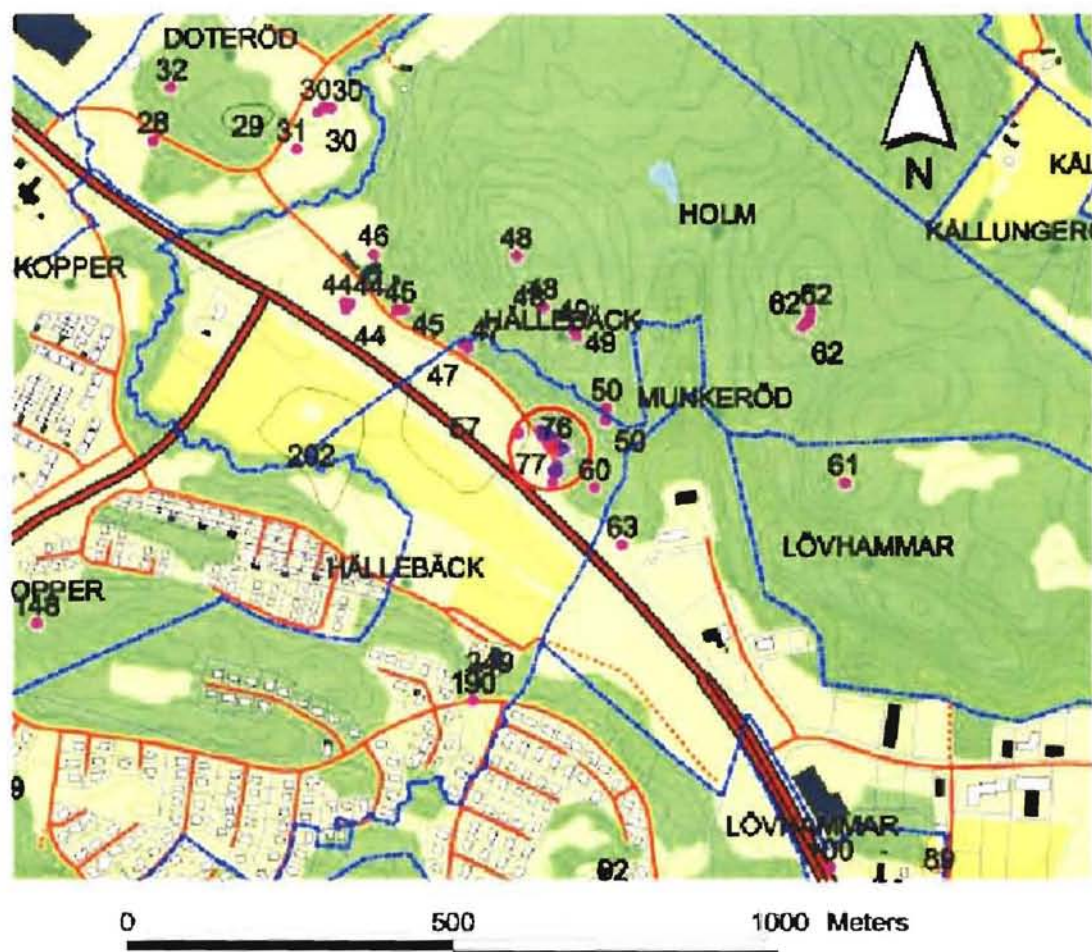
Undersökningen syfte var att göra en skadedokumentation av fornlämningen samt att återställa gravens ursprungliga form.

Fornlämningens bild

Den berörda fornlämningen ligger inom ett uttaget kommunalt bevarandeområdet, nr 11, i Stenungsunds kommun och inom fornlämningsområde 129. Området innefattar ett högre bergsparti på fastigheten Holm 1:1, vilket ligger invid en dalgång som leder ut mot havet i väster. Miljön karaktäriseras av hög förekomst av gravar av skilda slag samt boplatser från olika tidsperioder.

Fornlämningens bild visar på kontinuitet i bosättning och gravläggande från neolitikum och framåt, men järnåldern är, genom gravarna, den mest framträdande tidsperioden sett till antalet synliga lämningar.

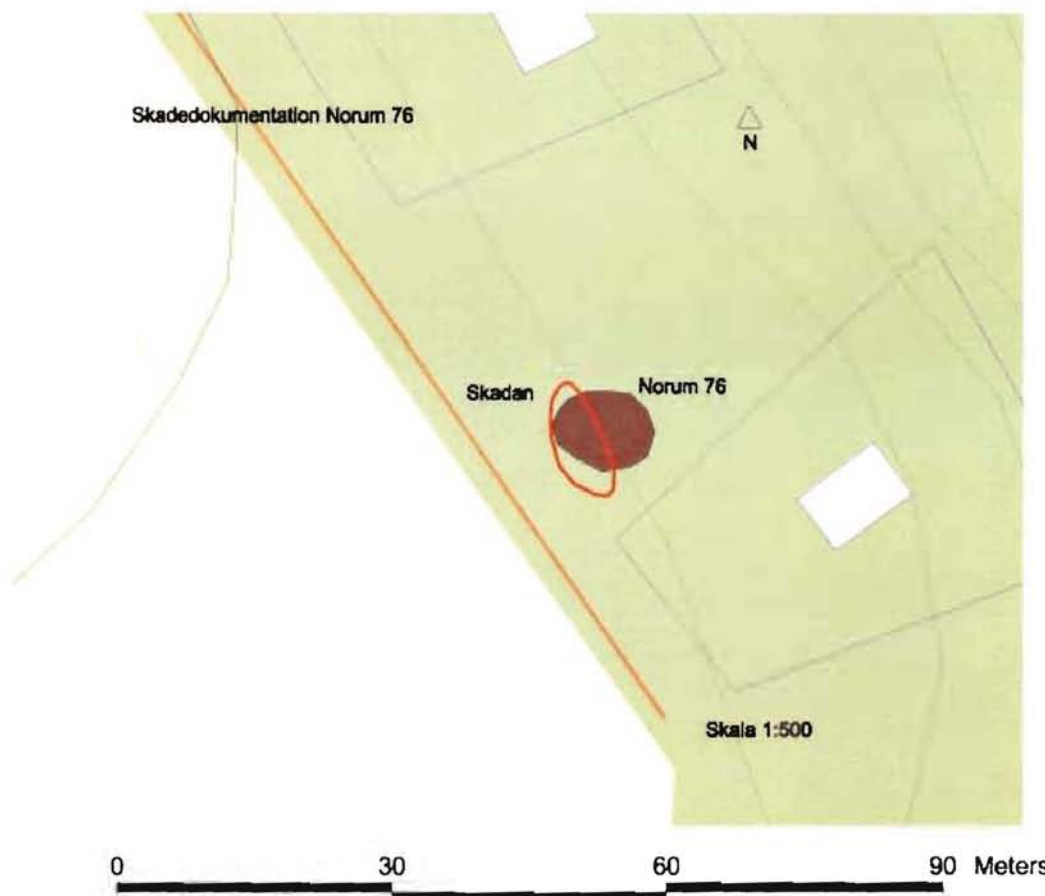
Den nu aktuella högen ligger i en sluttning invid bergets södra fot. Gravens form är rund, nio meter i diameter och ca 0,5 m hög.

Arbetets utförande

Gravhögen mättes in med GPS liksom skadans utbredning på, och i anslutning till, fornlämningen. Skadan dokumenterades även genom foto.

Iordningställandet av gravhögen gjordes med hjälp av grävmaskin. Vid arbetet kunde det konstateras att graven hade skadats ytligt i samband med det tidigare markarbetet på platsen, men att kärnröset var intakt. De påförda jordlagren togs bort, ett ca 0,1 m tjock ytskikt lades över kärnröset och graven kunde därefter återfå sin ursprungliga flacka form (se foto fig. 1).

Den röda linjen markerar gravens skadade område, inom vilket jordlager påförts i samband med tidigare markarbete.

Sammanfattning

Vid en gravhög, raä 76 i Norums socken, hade påträffats skador i form av pålagda jordmassor i samband med tidigare markarbete på platsen. Bohusläns museum ansökte om pengar av Länsstyrelsens kulturmiljöenhet för skadedokumentation samt för iordningställande av fornlämningen, vilket beviljades.

Vid fältarbetet kunde det konstateras att inga större skador uppkommit på själva graven och med hjälp av grävmaskin togs de pålagda jordmassorna bort och ytan jämnades till.

Uddevalla den 28 november 2002

För Bohusläns museum

Jan Ottander
Arkeolog

Susanne Axelsson
Arkeolog

Fig 1. Graven från SV efter återställande. I förgrunden till höger syns avloppsbrunnen, vars anläggande förorsakade skadorna på graven.

Tekniska och administrativa uppgifter

Lst dnr: 220-62540-2001

BM pnr: 1023, 1043

Socken: Norum

Kommun: Stenungsund

Län: Västra Götaland

Ek.karta: 7183

Belägenhet: x 6444,98 y 1263,14

Höjd över havet: ca 45 meter

Uppdragsgivare: Länsstyrelsen Västra Götaland

Ansvarig institution: Bohusläns museum

Projektansvarig: Susanne Axelsson, Jan Ottander

Rapport: Susanne Axelsson, Jan Ottander

Fältarbetstid: 1 dag

Kartbearbetning: Susanne Axelsson